

Сюй Ченьцзи

Педагогічні умови і методи формування творчої компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва

УДК [378.091.212:78]:005.336.2

DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2024-3.7>Сюй Ченьцзи
аспірантка

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ORCID: 0009-0005-0132-6883

У статті розглянуто питання творчої компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, яка визнається неодмінною ознакою досягнення ними професійної майстерності та здатності вирішувати актуальні й гострі питання, що постають перед сучасною музичною педагогікою.

Уточнено сутність понять «компетентність» та «професійна компетентність». Під останньою розуміється інтегрована характеристика особистості, утворена єдністю знань і умінь, які реалізуються у здатності ефективно розв'язувати фахові завдання на засадах поєднання теоретичної і практичної готовності вчителя до педагогічної діяльності. Професійна компетентність учителя музичного мистецтва розглядається як педагогічний феномен, що характеризується комплексом розвинених музичних здібностей і особистісно-педагогічних властивостей, поєднаних знаннєво-теоретичною й діяльнісно-практичною готовністю до успішного виконання музично-освітніх функцій. Розглянуто сутність поняття «творчість» і особливості його прояву в процесі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, головними з яких визначено здатність до генерування нових музично-педагогічних феноменів у процесі вирішення багатofункціональних фахових завдань. До них, зокрема, віднесено висування інноваційних методичних ідей, розроблення художньо-інтерпретаційних концепцій, створення музичної продукції, яка реалізується в імпровізаційному музикуванні та аранжуванні, які характеризуються певною оригінальністю й художньою якістю.

Подано авторську дефініцію поняття «творча компетентність учителя музичного мистецтва», під якою розуміється інтегративно-особистісна властивість, сформована на засадах внутрішньої потреби фахівців у творчій самореалізації й досягненні успіху в професійній діяльності, які реалізуються завдяки засвоєнню змісту навчання на високому рівні самостійності, інтегрованості і спрямованості на вирішення творчих завдань у музично-виконавській і методико-практичній діяльності. Зазначено, що в галузі музичної діяльності значна частка завдань, які постають перед майбутніми фахівцями, не має однозначного вирішення, що природним чином потребує від суб'єктів діяльності самостійності мислення, висування власних пропозицій і перевірки їх ефективності в процесі практичних дій.

Визначено педагогічні умови формування творчої компетентності здобувачів вищої музично-педагогічної освіти, а саме: спонукання здобувачів до активного й постійного пошуку способів удосконалення своєї педагогічної й музично-творчої діяльності; цілеспрямоване й індивідуалізоване конструювання процесу формування фахово-творчої компетентності; налагодження системної апробації набутих творчих умінь і навичок у реальній педагогічній практиці.

Ключові слова: музична освіта, музична педагогіка, майбутні вчителі музичного мистецтва, творча компетентність, педагогічні умови, методи, формування, функції, структурні компоненти, інноваційні технології.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження питань, пов'язаних із формуванням творчих навичок у майбутніх учителів музичного мистецтва, зумовлена тим, що сучасні фахівці нині діють в умовах непростого й мінливого мистецького середовища й мають відповідати потребам сучасного суспільства у творчих, цілеспрямованих і відповідальних учителях, здатних забезпечувати світоглядно-виховний, художньо-орієнтований та особистісно-індивідуалізований вектор музично-освітніх процесів. Натомість, суттєве зниження зацікавленості учнів художньо-якісним музичним мистецтвом свідчить про необхідність підвищення якості підготовки викладацького корпусу, зокрема, здатності вчителів до оновлення методів і форм музичного виховання з урахуванням особливостей сприйняття й ціннісних орієнтацій учнів сучасної генерації. Вирішення цих завдань потребує активізації творчих потенцій

майбутніх учителів музичного мистецтва та вдосконалення у них здатності до розроблення інноваційних методів і технологій ефективного педагогічного впливу на кожного вихованця.

Аналіз актуальних досліджень. З огляду на актуальність проблеми розвитку творчої особистості науковці різних країн активно досліджують питання філософії й психології творчої діяльності (Г. Айзенк, Дж. Гілфорд, І. Зязюн, Л. Міщиха, В. Моляко, В. Огнев'юк, С. Сисоєва, Ю. Чорножук та ін.), педагогічні засади творчого розвитку особистості в освітньому процесі й обґрунтування стратегій формування творчої особистості (В. Кремень, В. Ільїн, Є. Борінштейн та ін.), а також специфіку їх прояву в галузі музичної освіти (А. Зайцева, Н. Кьон, О. Отич, І. Шевченко та ін.).

Значна увага приділяється і вдосконаленню методологічної підготовки майбутніх учителів

як важливого підґрунтя їхньої творчо-методичної й експериментально-практичної діяльності (Г. Падалка, Г. Ніколаї, Н. Овчаренко, Лі Ліцюань, Є. Реброва та ін.), сформованість яких, за влучим висловом М. Зайвої, «...уможливорює здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній освіті» (Зайва, 2024, с. 5).

Важливими для нас є також доробки, присвячені питанням дослідження процесу творчості як стану, в якому особистість повністю заглиблюється у стан пошуку й винаходу способів вирішення проблеми (В. Ільїн, В. Моляко, О. Музика, М. Чіксентміхай, Ю. Черножук та ін.).

Останніми роками суттєво підвищився й інтерес науковців до творчого розвитку майбутніх учителів і викладачів у галузі музичної освіти. Вони стосуються здебільшого питань інтерпретаційної й виконавської творчості (Н. Астрахан, О. Горбенко, Го Яньжань, Н. Жукова, Кун Цзівей, О. Ляшенко та ін.). Значно менше уваги в науково-методичних працях приділяється формуванню музично-продуктивних навичок у майбутніх учителів музичного мистецтва. Серед них – праці І. Денисюка (2016), Н. Кьон (2024), В. Мельниченка (2019), в яких розкриваються механізми формування навичок творчого музикування й обробки музичного матеріалу, актуальні для діяльності шкільного вчителя музичного мистецтва. Однак питання формування фахово-творчої компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва як цілісного феномену у відомих нам працях не розглядалось. Не досліджувалися й педагогічні умови, що мають сприяти вирішенню цього питання.

Мета статті полягає в обґрунтуванні педагогічних умов формування творчої компетентності у здобувачів вищої музично-педагогічної освіти.

Методологічним підґрунтям дослідження вибрано функціонально-системний підхід, концептуальні положення якого спрямовують увагу на дослідження багатовекторної діяльності майбутнього вчителя музики, зумовленої його функціональними обов'язками, вияв структурних компонентів формування творчої компетентності та закономірних зав'язків і взаємозалежностей різного рівня прояву між зазначеними компонентами.

Результати та їх обговорення. У розгляді сутності творчої компетентності звернемося до праць науковців, які приділили увагу кожному зі складників досліджуваного феномену – компетентності й творчості. Узагальнення значної кількості дефініцій компетентності, представлених у науковій літературі, дозволяє визначити його сутність як інтегровану характеристику особистості, утворену єдністю знань і умінь, що реалізуються у здатності фахівця ефективно розв'язувати завдання, властиві його діяльності (Бех, 2012; Зайва, 2024). Професійна компетентність учителя музичного мистецтва роз-

глядається як специфічний педагогічний феномен, що характеризується комплексом розвинених музичних здібностей і особистісно-педагогічних властивостей фахівця, поєднаних із його знаннево-теоретичною й діяльнісно-практичною готовністю до успішного виконання музично-освітніх функцій і завдань (Гаврілова, 2017; Зайва, 2024).

Сутність поняття «творчість» стосовно особливостей його прояву в педагогічно-мистецькій галузі ми визначаємо як процес генерації нових мистецько-педагогічних феноменів, які реалізуються у процесі висування інноваційних методичних ідей, методів і технологій вирішення педагогічних завдань, розроблення й утілення художньо-інтерпретаційних концепцій, а також у створенні музичної продукції, яка реалізується у різних формах імпровізаційного музикування й обробки або створення нових музичних феноменів, які характеризуються певною оригінальністю й художньою якістю (Кремень та ін., 2020; Моляко, 2004; Падалка, 2008). Отже, під фахово-творчою компетентністю вчителя музичного мистецтва будемо розуміти інтегративно-особистісне утворення, що формується на засадах внутрішньої потреби фахівця в оволодінні фахово-творчими навичками, які реалізуються завдяки засвоєнню змісту навчання на високому рівні самостійності, інтегрованості і спрямовуються на вирішення педагогічних завдань і творчу самореалізацію в музично-виконавській і методико-практичній діяльності.

У обґрунтуванні педагогічних умов, які мають забезпечувати успішність формування у майбутніх фахівців фахово-творчої компетентності, звернемося до найбільш узагальненої дефініції, пропонуваної Г. Падалкою, яка визначає їх як «цілеспрямовані створені й використовувані обставини мистецького навчання» (Падалка, 2008, с. 160). Крім того, звернемо увагу на те, що їхні функції, як визначають науковці-методологи, полягають у сприянні ефективному вирішенню завдань, які постають перед фахівцем у конкретній педагогічній ситуації (Падалка, Ніколаї, 2000; Ovcharenko, Matveieva, Chebotarenko, Koehn, 2019). Отже, конкретизація педагогічних умов визначається завданнями дослідження, вирішення яких і потребує створення відповідних педагогічних обставин. Нам імпонує також позиція Пань Шена (2021), який, розглядаючи педагогічні умови формування художньо-педагогічної освіченості майбутніх учителів музичного мистецтва, виокремив «наскрізну» педагогічну умову, забезпечення якої сприятиме вирішенню завдань у руслі всього дослідження, а також визначив спеціальні блоки контекстних обставин, які узгоджуються із різними етапами впровадження експериментальної методики (Пань Шен, 2021).

Узагальнюючи дослідження науковців, під поняттям «педагогічні умови формування фахово-

творчої компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва» будемо розуміти створені зовнішні та внутрішні обставини, спрямовані на реалізацію ефективних методів і форм організації освітнього процесу з метою всебічної підготовки здобувачів освіти до компетентної творчої діяльності. Результати її сформованості мають проявлятися у підвищенні ефективності музично-виховного процесу.

Нагадаємо, що головними завданнями шкільного вчителя є заохочення учнів до художньо-цінного музичного мистецтва й збагачення досвіду його емоційного та художньо-ціннісного переживання у сприйнятті та в активних формах музикування, переважно у процесі співу (Гаврілова, 2017). Не менш важливим, з нашого погляду, але не досить вивченим, є питання формування в учнів елементарної музичної грамотності й розвитку музично-творчих здібностей. Акцентуємо, що музична грамотність не зводиться до вивчення елементів нотної грамоти, а передбачає формування в учнів свідомого ставлення до закономірностей функціонування музичного мистецтва, способів організації музичної мови і засобів виразності, сприяння розвитку слухової культури, удосконаленню музичної свідомості й формування навичок творчої діяльності, зокрема й музикування, в доступних їм формах.

Зрозуміло, що таке функціональне різноманіття потребує всебічного і творчого розвитку особистості вчителя, його готовності до самостійної інтеграції сукупності накопичених знань і вмій і здатності до творчого пошуку й мобільності як у оволодінні творчими формами продуктивної музичної діяльності, зокрема навичками імпровізації, аранжування, перекомпонування музичних творів, розроблення різних форм позакласної музично-просвітницької, навчально-ігрової діяльності, так і у створенні інноваційних і ефективних методичних прийомів заохочення учнів до музично-пізнавальної, виконавської й творчої діяльності. Отже, набуття фахової компетентності у поєднанні з умотивованим потягом до творчого осмислення накопичених знань і практичного досвіду стає стратегічно важливим ресурсом успішної фахової діяльності й професійно-творчої самореалізації здобувачів.

З урахуванням зазначеного наскрізною умовою визначимо *спонукання здобувачів до активного й постійного пошуку способів удосконалення своєї педагогічної й музично-творчої діяльності*, підґрунтям чого стає усвідомлення її значущості для якісного музичного виховання своїх учнів, творчої самореалізації й набуття професійного іміджу та конкурентоспроможності.

Серед методів, які мають сприяти реалізації такої педагогічної умови, відзначимо звернення до ідей проблемного навчання, сутність якого полягає у створенні ситуацій і завдань, які не мають однозначного вирішення і потребують від суб'єкта

діяльності самостійного мислення й пошуку власних способів їх розв'язання. Типовими для музично-освітньої галузі, на наш погляд, є три групи методів. Перша з них стосується проблемного викладу теоретичного матеріалу, осмислення якого та інтеграція з попередньо набутими знаннями потребують активізації у здобувачів власної розумової й пошукової діяльності. Сфера їх засвоєння – загальноосвітні й музикологічні дисципліни, а також предмети методичного циклу.

Друга група проблемних ситуацій передбачає активізацію у здобувачів слухової спостережливості й удосконалення ціннісно-смакового ставлення до стильових особливостей музичних творів або якості їх виконання різними музикантами. Долучаючись до виконання завдань такого роду, здобувач має активізувати не тільки свої слухові уявлення, а й усвідомлювати характер власних емоційно-інтуїтивних реакцій та обґрунтовувати власні висновки через доведення їх зумовленості особливостями такого твору або виконавської манери. Широко застосовуватися в освітньому процесі мають також метод художньо-творчих проєктів, завдання на перегляд музичних відеокліпів з виконанням творів і фрагментами майстер-класів та їх критичний і порівняльний аналіз, організація мозкових штурмів і диспутів.

До третьої групи проблемних ситуацій відносимо постановку завдань на створення музичного продукту у таких формах, як розроблення інтерпретаційної версії певного твору, самостійно-творче музикування, а також переробка наявного або створення нового музичного матеріалу. Виконання цих завдань потребує здатності здобувача активізувати весь комплекс знань і слухових уявлень, а також застосовувати музично-інтерпретаційні, виконавсько-практичні навички і вміння в різноманітних музично-творчих ситуаціях і завданнях.

Другою педагогічною умовою формування фахово-творчої компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва вважаємо *цілеспрямоване й індивідуалізоване конструювання освітньо-формувального процесу*, яке передбачає, по-перше, реалізацію міжпредметної координації, організаційно-змістової й інтегративної функцій; по-друге, органічне поєднання комплексу традиційних та інноваційних методів і технологій формування творчих навичок. Міждисциплінарна координація має сприяти інтегрованості й узагальненню набутих майбутніми фахівцями знань і вмій і сприяти досягненню гнучкості й мобільності їх застосування. Так, інтеграція знань, набутих на дисциплінах музично-історичного циклу, забезпечує свідоме ставлення до жанрово-стильового розмаїття музичних творів. Його поєднання зі знаннями в галузі теорії музики, гармонії й поліфонії, а також із досвідом диференційованого, цілісного й герменевтичного аналізу музичних творів, має

активно використовуватися на індивідуально-виконавських заняттях, реалізуючись у завданнях на самостійне осмислення студентами свого навчального репертуару: його художньо-образних, інтонаційних і структурних особливостей та уточнення й реалізацію своєї інтерпретаційно-виконавської концепції. Набуття музично-теоретичних знань у єдності із розвитком музичних здібностей майбутніх учителів, зокрема їхньої здатності оперувати музично-слуховими уявленнями, має активізуватися в процесі опанування навичок ритмової й вокальної імпровізації, аранжування тощо.

Зауважимо також, що оволодіння на заняттях із сольфеджіо навичками імпровізації, поєднаних з опануванням методичних засад їх формування, дозволить майбутнім учителям ефективно розвивати творчі здібності учнів та навчати їх різних форм творчого музикування. Утім переключення змісту навчання на вирішення завдань, які поставитимуть у майбутній фаховій діяльності, потребує спеціальної педагогічної уваги, що зумовило визначення третьою педагогічною умовою *налагодження системної апробації набутих творчих умінь і навичок у процесі квазі- та реальної педагогічної практики*.

Так, на заняттях із сольфеджіо, гармонії, аранжування та імпровізації формується комплекс інтегровано-творчих умінь, зокрема здатності створювати акомпанемент до мелодії за слуховими уявленнями або за цифровими позначеннями акордової послідовності, перероблення авторської фактури в пісні з акомпанементом, створення темброво-ритмової партитури для ансамблю дитячих музичних інструментів тощо. Однак здобувачі мають усвідомлювати практичну цінність оволодіння здобувачів цими творчими вміннями, застосування яких дозволяє вчителю досягати професійної майстерності у викладанні уроків музичного мистецтва. Так, зокрема, здобувачі розуміють, що під час розучування з учнями інтонаційних вправ або пісень вони мають одноразово виконувати роль акомпаніатора. Ситуативно це означає, що в одних випадках за відсутністю тексту інструментального супроводу вчитель має «додумувати», власне імпровізувати акомпанемент. В інших випадках, наприклад, якщо фактура твору досить складна, важливо вміти робити її полегшений переклад і надавати більшій зручності виконанню супроводу в умовах практичної неможливості зорового контакту з інструментом. Водночас створений варіант не має перетворюватися на одноманітне й примітивне повторення коротких арпеджіо або акордів, що зумовлює необхідність формування у майбутніх фахівців відповідних навичок, помножених на виховання в них музичного смаку і самовимогливості.

Усвідомлення здобувачами практичної цінності засвоєних навчально-творчих умінь є надзви-

чайно важливим. Але цього замало. Необхідно також моделювати педагогічні ситуації, в яких здобувачі зможуть апробувати свої вміння в аналогічних ситуаціях і перевірити свої можливості застосувати їх у ситуаціях, наближених до реальних шкільних обставин. З цією метою доцільно застосувати такі методи, як ділова гра в умовах квазі-педагогічної ситуації, в якій студенти по черзі виконують ролі вчителя й учнів. Найбільшої користі такі ігри набудуть за умов активізації у здобувачів рефлексивно-оцінної свідомості і самооцінки, яка має стосуватися, по-перше, якості володіння творчими навичками, а по-друге, характеру своєї уявно-педагогічної діяльності, зокрема міри впевненості й логічності своїх дій, дотримання діалогічного стилю «педагогічного спілкування» у процесі керування діяльністю своїх уявлених учнів тощо.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, під творчою компетентністю майбутніх учителів музичного мистецтва розуміється інтегративно-особистісна властивість, сформована на засадах внутрішньої потреби фахівців у творчій самореалізації й досягненні успіху в професійній діяльності, яка реалізується завдяки засвоєнню змісту навчання на високому рівні самостійності, інтегрованості і спрямованості на вирішення творчих завдань у музично-виконавській і методико-практичній діяльності.

Педагогічними умовами формування творчої компетентності здобувачів вищої музично-педагогічної освіти визначено: спонукування здобувачів до активного й постійного пошуку способів удосконалення своєї педагогічної й музично-творчої діяльності; цілеспрямоване й індивідуалізоване конструювання процесу формування фахово-творчої компетентності; налагодження системної апробації набутих творчих умінь і навичок у процесі реальної педагогічної практики.

Подальше дослідження стосується експериментальної перевірки ефективності обґрунтованих у статті педагогічних умов та методів їх впровадження в освітній процес.

ЛІТЕРАТУРА

- Бех, І. Д. (2012) Компетентнісний підхід як освітня стратегія. / Н. А. Побірченко, В. В. Пашков (ред.). *Матеріали Всеукр. науково-практичної конференції «Компетентнісний вимір особистісного зростання учнівської молоді: Теорія, практика, досвід» (10–11 квітня)*. Запоріжжя : Акцент Інвест-Трейд.
- Гаврілова, Л. Г. (2017) Професійна компетентність майбутніх учителів музики як педагогічний феномен. *Духовність особистості: Методологія, теорія і практика*, 2(77). 71–82.
- Денисюк, І. С. (2016) Музична імпровізація: від учителя музики до учня. *Мистецтво та освіта*, 2, 18.
- Зайва, М. С. (2024) Особливості методичної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва: інноваційні підходи та вплив на розвиток творчого потенціалу. *Матеріали Міжнародної науково-прак-*

тичної конференції «Наука та освіта під впливом глобальних викликів» (м. Чернігів, 30 січня 2024 р), 47–50. Міжнародний гуманітарний дослідницький центр.

Кремень, В. Г., Ільїн, В. В., Борінштейн, Є. Р., Гальченко, М. С., Ліпін, М. В., Погрібна, Д. В., Федорчук, О. А. (2020). Стратегії формування творчої особистості: Методи, прийоми, форми : колективна монографія. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України.

Кьон, Н. Г. (2024) Мистецтво вокальної імпровізації як культурно-стильовий феномен. *Південноукраїнські мистецькі студії*, 2(5), 126–131.

Мельниченко, В. Г., Кьон Н. Г. (2019) Формування навичок аранжування пісенних мелодій в майбутніх учителів музичного мистецтва. *Актуальні питання мистецької освіти та виховання*, 1–2(13–14). 169–177.

Моляко, В. О. (2004) Психологія творчості – нова парадигма дослідження конструктивної діяльності людини. *Практична психологія та соціальна робота*, 8, 1–4.

Падалка, Г. М. (2008) Педагогіка мистецтва. Київ : Освіта України.

Падалка, Г. М., Ніколаї, Г. Ю. (2000) Методологія та технологія науково-педагогічних досліджень – навчальний посібник для студентів музично-педагогічних факультетів вищих закладів освіти та аспірантів. Суми : Ред.-видавничий відділ СумДПУ імені А. С. Макаренка.

Пань Шен (2021) Педагогічні умови формування художньо-педагогічної освіченості майбутніх учителів музичного мистецтва. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2(106). 431–442.

Ovcharenko, N., Matveieva, O., Chebotarenko, O., & Koehn, N. (2019) Methodological readiness of musical art master's degree students: A theoretical research. *Journal of History Culture and Art Research*, 8(4), 166–176.

REFERENCES

Bekh, I. D. (2012) Kompetentnisnyi pidkhid yak osvithnia stratehiia [Competence-based approach as an educational strategy]. / N. A. Pobirchenko, & V. V. Pashkov (Red.). *Materialy Vseukr. naukovopraktychnoi konferentsii "Kompetentnisnyi vymir osobystisnoho zrostannia uchnivskoi molodi: Teoriia, praktyka, dosvid" (10–11 kvitnia)*. Zaporizhzhya: Aktsent Invest-Treid.

Havrilova, L. H. (2017) Profesiina kompetentnist maibutnikh uchyteliv muzyky yak pedahohichnyi fenomen [Professional competence of future music teachers as a pedagogical phenomenon]. *Dukhovnist osobystosti: Metodolohiia, teoriia i praktyka*, 2 (77). 71–82.

Denysiuk, I. S. (2016) Muzychna improvizatsiia: Vid uchytelia muzyky do uchnia [Musical improvisation: From a music teacher to a student]. *Mystetstvo ta osvita*, 2, 18.

Zaiva, M. S. (2024) Osoblyvosti metodychnoi pidhotovky maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva: innovatsiini pidkhody ta vplyv na rozvytok tvorchoho potentsialu [Peculiarities of methodical training of the future music teacher: innovative approaches and influence on the development of creative potential]. *Materialy Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii «Nauka ta osvita pid vplyvom hlobalnykh vyklykiv» (m. Chernihiv, 30 sichnia 2024 r)*, 47–50. Mizhnarodnyi humanitarnyi doslidnytskyi tsentr.

Kremen, V. H., Ilin, V. V., Borinshtein, Ye. R., Halchenko, M. S., Lipin, M. V., Pohribna, D. V., Fedorchuk, O. A. (2020) *Stratehii formuvannia tvorchoi osobystosti: Metody, pryimy, formy: kolektivna monohrafiia [Strategies for the formation of a creative personality: methods, techniques, forms: a collective monograph]*. Kyiv: Instytut obdarovanoi dytyny NAPN Ukrainy.

Kon, N. H. (2024) Mystetstvo vokalnoi improvizatsii yak kulturno-stylovyi fenomen [The art of vocal improvisation as a cultural and stylistic phenomenon]. *Pivdenoukrainski mystetski studii*, 2(5), 126–131.

Melnichenko, V. H., & Kon N. H. (2019) Formuvannia navychok aranzhuvannia pisennykh melodii v maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva [Formation of song melody arrangement skills of future music teachers]. *Aktualni pytannia mystetskoï osvity ta vykhovannia*, 1–2(13–14). 169–177.

Moliako, V. O. (2004) Psykholohiia tvorchosti – nova paradyhma doslidzhennia konstruktivnoi diialnosti liudyny [The psychology of creativity is a new paradigm for the study of constructive human activity]. *Praktychna psykholohiia ta sotsialna robota*, (8), 1–4.

Padalka, H. M. (2008) *Pedahohika mystetstva [Art pedagogy]*. Kyiv: Osvita Ukrainy.

Padalka, H. M., & Nikolai, H. Yu. (2000) *Metodolohiia ta tekh nolohiia naukovopedahohichnykh doslidzhen: navchalnyy posibnyk dlia studentiv muzychnopedahohichnykh fakultetiv vyshchykh zakladiv osvity ta aspirantiv [Methodology and technology of scientific and pedagogical research: Learning manual for students of musical and pedagogical faculties of higher education institutions and post-graduate students]*. Sumy: Red.-vydavnychiy viddil SumDPU imeni A. S. Makarenka.

Pan Shen (2021) Pedahohichni umovy formuvannia khudozhno-pedahohichnoi osvichenosti maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva [Pedagogical conditions for the formation of artistic and pedagogical education of future music teachers]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekh nolohii*, 2 (106). 431–442.

Ovcharenko, N. Matveieva, O., Chebotarenko, O., & Koehn, N. (2019). Methodological readiness of musical art master's degree students: A theoretical research. *Journal of History Culture and Art Research*, 8(4), 166–176.

Pedagogical conditions and methods of forming creative competence of future music teachers

Xu Chenzi

Postgraduate Student
The State Institution "South Ukrainian
National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky"
ORCID: 0009-0005-0132-6883

The article examines the issue of creative competence of future music teachers, which is recognized as an indispensable sign of their achievement of professional skill and the ability to solve current and acute issues facing modern music pedagogy.

The essence of the concepts of competence and professional competence is considered. The latter is understood as an integrated personality characteristic, formed by the unity of knowledge and skills, which are realized in the ability to effectively solve professional tasks on the basis of a combination of theoretical and practical readiness of the teacher for pedagogical activity.

The professional competence of a music teacher is considered as a specific pedagogical phenomenon, characterized by a complex of developed musical abilities and personal-pedagogical properties of the specialist, combined with their knowledge-oriented and theoretical, activity-based and practical readiness for successful performance of musical-educational functions and tasks.

The essence of the concept of "creativity" and the peculiarities of its manifestation in the process of training future teachers of musical art are considered, the main of which is the ability to generate new musical and pedagogical phenomena in the process of solving multifunctional professional tasks. These include, in particular, putting forward innovative methodological ideas, developing artistic and interpretive concepts, and creating musical products that are realized in improvisational music making, processing or creating musical phenomena that are characterized by a certain originality and artistic quality.

The authors provides their own definition of the concept of "creative competence of a music teacher", which is understood as an integrative and personal property, formed on the basis of the internal need of specialists for creative self-realization and success in professional activity, which is realized thanks to learning the content of education at a high level of independence and integration and focus on solving creative tasks in music-performance and methodical-practical activity. It is claimed that in the field of musical activity, a significant proportion of the tasks facing future specialists do not have a clear solution, which naturally requires independent thinking from the subjects of the activity, putting forward their own proposals and checking their effectiveness in the process of practical actions.

Pedagogical conditions for the formation of creative competence of students of higher musical and pedagogical education have been determined, namely: encouraging students to actively and constantly search for ways to improve their pedagogical and musical-creative activity; purposeful and individualized construction of the process of formation of professional and creative competence; establishment of a systematic approbation of acquired creative abilities and skills in real pedagogical practice.

Keywords: music education, music pedagogy, future music teachers, creative competence, pedagogical conditions, methods, formation, functions, structural components, innovative technologies.